

Diagnózis

Beszélgetés

Dr. Lamperth Mónika
szociális és munkaügyi
miniszterrel

Több mint tíz év telt el a gyermekvédelmi törvény elfogadása óta. Ez már elég idő ahhoz, hogy megvizsgáljuk, mi történt azóta. Arra voltunk kíváncsiak, hogy a szakértők által is korszakalkotónak nevezett törvény mennyire váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Hiszen a paragrafusokba „öntött” szabályok nemcsak a gyermekek életét befolyásolják, de hatással vannak környezetükre, családjukra és a velük kapcsolatban álló minden olyan közintézményre, ahol felelősséget viselnek a bajban jutott gyermekek sorsáért. Rovatunkban egy családjogász tapasztalataira alapozva elemzi a „törvény erejét”. A témával kapcsolatos kérdéseinkre Dr. Lamperth Mónika szociális és munkaügyi miniszter válaszol, aki abban a szerencsés helyzetben van, hogy az önkormányzatok működését is jól ismeri.

– Mi az oka, hogy hazánkban nincs gyermekjogi ombudsman, amikor országgyűlési biztosok öröködnék az állampolgári jogok, az adatvédelem, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok területén, sőt létrehozták a „zöld ombudsman” intézményt is?

– A gyermekek védelmére és a gyámügyi igazgatására vonatkozó törvény (Gyvt.) az ENSZ Gyermek Jogairól szóló egyezmény elvei alapján építette ki a gyermekvédelem rendszerét. A gyermekek alkotmányos jogainak védelmét az országgyűlési biztos maga sajátos eszközeivel segíti. Kivizsgálja a visszéléseket, egyedi és általános intézkedéseket kezdeményez, melyről évente beszámol az Országgyűlésnek. Az éves jelentésekben átfogó képet kaphatunk a vizsgálatokkal érintett területekről, így az egyes gyermekjóléti ellátásokról,

gyámhatósági intézkedésekről, a gyermekek helyzetéről. A Gyvt. tehát kötelezővé teszi az állampolgári jogok ombudsmanja és általános helyettese számára a gyermeki jogok védelmét, amely így kellő súllyal érvényesül.

✓ A hatályos szabályozás azt veszi alapul, hogy a gyermekek jogai lényegesen nem különböznek a felnőttek alapjogaitól, azonban életkori sajátosságából adódóan a gyermekek kevésbé képesek felépíteni a jogsérelem ellen. Ezért az államot fokozott felelősség terheli abban, hogy az alkotmány és nemzetközi egyezmények, kötelezettség vállalása alapján kiépítse azokat az intézményeket és speciális eljárásokat, melyek a gyermeki jogok védelmét szolgálják. A gyermeki jogok védelme több szervnek is feladata.

„Európai Parlament 2008. január 16-i, az EU gyermekjogi startégiájáról szóló állásfoglalása 117. pontjában „üdvözli a gyermekjogi ombudsman intézményének bevezetését, és felszólítja a tagállamokat, hogy könnyítsék meg annak nemzeti és helyi szinten történő bevezetését.”

A fentiek miatt került sor a gyermekjogi képviselő jogintézményének bevezetésére. Tevékenységüket a közigazgatási és önkormányzati szervektől függetlenül és elkülönülten működő Betegjogi, Ellátottjogi és Gyermekjogi Közalapítvány keretei között fejtik ki. A közalapítvány látja el a foglalkoztatásukkal összefüggő feladatokat, irányítja, szervezi, ellenőrzi szakmai munkájukat. A képviselők alkalmazási feltétele, hogy elvégezzenek egy, legalább 60 órás jogvédelmi tanfolyamot és azt követően sikeres vizsgát tegyenek. A közalapítvány kapcsolatot épít más jogvédelemmel foglalkozó civil szervezetekkel is.

A gyermekjogi képviselő működési területe többek között a gyermekjóléti szolgálat, a területi gyermekvédelmi szakszolgálat, nevelőszülői hálózat, a gyermekotthon, valamint meghatározott esetkörben a gyámhatóság és a bíróság. A gyermekjogi képviselőt a gyermek is közvetlenül keresheti meg, és neki is joga van a gyermekkel saját kezdeményezésére közvetlenül kapcsolatba lépni.

A gyermekjogi képviselő nevét, elérhetőségét, fogadóórájának időpontját minden gyermekvédelmi gondoskodást ellátó köteles a saját működési területén jól látható helyen kifüggeszteni. A Betegjogi, Ellátottjogi és Gyermekjogi Közalapítvány a gyermekek általi elérhetőségét egy ingyenes zöldszám működtetésével is segíti. E mellett a gyermekek testi fenyegetésének teljes tilalmazása okán a gyermekekhez eljutatta a „Te sem érdemled meg, hogy bántsanak” című szórólapot.

✓ Ma 24 gyermekjogi képviselő működik a megyékben (fővárosban) együttesen. A változtatás iránya az ő megerősítésük lehetne.

A távollátás jogintézménye

- A büntetőeljárás törvény módosítása vezette be a hazai jogrendbe az ügynevezett távollátás intézményét, amelynek, mint új eljárási módszernek elsősorban a családon belüli erőszak megfékezését és az áldozatok megsegítését kellene elérnie. Mit gondol a törvény módosítása beváltotta a hozzá fűzött reményeket?

- Az Országgyűlés két éve módosította azt a törvényt, melynek értelmében a nyomozást bíró rendelheti el, a távollátást, szabadságvesztéssel büntethető bűncselekmény alapos gyanúja esetén a büntetőeljárás megindítása után. A távollátó rendelkezés tíztől harminc napig terjedhet. Hatálya alatt a terheltnek a használat jogcímétől függetlenül el kell hagynia a sértettel közös lakóhelyet, és nem látogathatja azokat az intézményeket/helyeket, amiket a sértett látogatni szokott. Ez egyben azt is jelenti, hogy a kapcsolatfelvétel tilos egyéb formában, azaz telefonon vagy elektronikus úton is.

A szabályok megsértése esetén elrendelhető az előzetes letartóztatás, illetve rendbírósággal sújtható a terhelt. A távollátás elrendelését az ügyész, a magánvádló, a pótmagánvádló, a sértett, a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes sértett törvényes képviselője, valamint a terhelttel közös háztartásban élő kiskorú személy törvényes képviselője indítványozhatja.

A távollátás jogintézményének hiányosságai

Az azonnali áldozatvédelem és a gyanúsított „kiemelése, eltávolítása” továbbra is csak az őrizetbe vétellel, mint azonnali hatályú ideiglenes intézkedéssel fogantatosítható. Szintén hiányzik annak jogi szabályozása, hogy a sértettnek, illetve a terheltnek milyen kötelező vagy önkéntes jellegű (segítő, terápiás, vagy egyéb kezelési, gyógykezelési) támogatást, segítséget nyújtanak és milyen szervezetek.

További hiányossága, hogy a távollátást csak a bíróság rendelheti el. Ebből következik, hogy ez az intézmény nem nyújt azonnali segítséget az áldozatok részére. (Ezzel ellentétben például az osztrák szabályozás szerint a rendőrség is alkalmazhatja a távollátást, mely intézkedést a bíróság vizsgálja felül és hagyja helyben/szünteti, vagy hosszabbítja meg.) A bíróság általi elrendelésből következik, hogy távollátást kérni csak olyan esetekben lehet, ahol a feljelentés megtörtént. Mint ismeretes a családon belüli erőszak áldozatai nem minden esetben kívánnak és/vagy mernek feljelentést tenni. Az esetleges feljelentés és a bíróság távollátást elrendelő határozata közötti időszakban a sértett kérheti a Kríziskezelő Központok segítségét. Itt azonnali segítséget kap, ez azonban azt jelenti, hogy a sértettnek kell elhagynia az otthonát akár gyerekekkel együtt, és nem a bántalmazónak. Emiatt ez a védelmi forma nem eléggé hatékony a számukra.

✓ Mivel a távollátás csupán 10 naptól maximum 30 napig terjedhet, az áldozatok nagy része a

30 napot nagyon rövid időnek érzi, valamint az eljárási folyamat is riasztóan hosszúnak tűnik a számukra, így sok esetben inkább nem is kéri a távollátás kibocsátását. Ezek a tapasztalatok arra ösztönöznek bennünket, hogy újra napirendre tűzzük ezt a kérdést.

Válsághelyzetben lévő várandós anyák

- A családjogi törvénynek azt a módosítását, amely vélelmezi, hogy az a szülő, aki gyermekét egészségügyi intézmény erre kijelölt helyén inkubátorban helyezi el, ezáltal hallgatólagosan hozzájárul ahhoz, hogy gyermekét mások örökbe fogadassák, nagy megkönnyebbüléssel fogadta a szakma. Sorban jelentek meg az inkubátorok a nagyobb kórházakban. Nem gondoltak azonban a törvényalkotók arra, hogy esélyegyenlőséget jelent, hogy csak azok az anyák élhetnek ezzel a lehetőséggel, akik olyan városban laknak, ahol van a kórházban inkubátor.

- A minisztérium fontos családvédelmi feladatnak tartja azon várandós nők támogatását, akik terhességüket eltitkolják, illetve konfliktushelyzetükből egyedül nem találnak kiutat. Ezért a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény (Gyermekvédelmi törvény) 2002 óta a gyermekjóléti szolgálat kötelező feladatává teszi, hogy támogassa, segítse és tanácsokkal lássa el a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyát. Továbbá szervezze a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutását. Ehhez kapcsolódóan

a gyermekvédelmi törvény, családok átmeneti otthonának egyik fontos feladataként írja elő, hogy befogadja a válsághelyzetben lévő várandós anyákat, illetve a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét. A minisztérium modell programot kíván indítani a családok átmeneti otthonát érintő úgynevezett „kiléptető program” formájában, ezzel is segítve a rászoruló, bántalmazott családokat.

A gyermekvédelmi törvény illetékességi szabályok megállapításával is védi a krízishelyzetben lévő azon várandós anyát, aki terhességét környezete és hozzátartozói előtt titokban szándékozik tartani. Ennek érdekében kimondja, hogy bármely családok átmeneti otthonának be kell őt fogadnia. Meghatározott feltételek mellett a gyermek örökbe fogadására a gyermek születése helye szerinti gyámhivatal válik illetékessé, eltérve a fő szabályként szereplő anyai lakóhely szerinti illetékességtől. E mellett változatlan jogi lehetőségként kell megemlíteni azt is, hogy az anya bármely települési önkormányzatnál hozzájárulhat gyermeke ismeretlen személy általi örökbe fogadásához, így ezzel a saját lakóhelye előtt is titokban tudja tartani a gyermeke születését.

A családjogi törvény 2005. évi módosítása egyértelművé tette, hogy az az anya, aki a gyermekét gyermekmentő inkubátorban helyezi el, egyfajta ráutaló magatartással hozzájárul gyermeke ismeretlen személy általi örökbe fogadásához. Ugyanakkor mind a gyermekjóléti szolgálat, mind a család-

védelmi szolgálat feladatává teszi, hogy tájékoztassák a válsághelyzetben lévő várandós anyát arról, hogy lehetősége van az újszülöttet egészségügyi intézményeknél elhelyezett gyermekmentő inkubátorban elhelyezni.

✓ A most készülő családjogi törvény tervezete arról rendelkezik, hogy az anya egészségügyi intézményben, arra kijelölt helyen is hagyhatja gyermekét annak érdekében, hogy gyermekét más személy nevelje. Nyilvánvalóan a további részleteket majd a végrehajtási rendeletekben kell szabályozni.

Önálló életkezdés, otthonderemelési támogatás

– *Ugyancsak a gyermekvédelmi törvény vezette be az otthonderemelési támogatás intézményét. A támogatás összege általában kevés az önálló otthon megteremtésére, de segítséget nyújthat ehhez. Tervezi-e a tárca, hogy néhány – a későbbi lakásmegoldást biztosító – befektetési lehetőségre is felhasználható legyen a támogatás összege? Gondolok itt például a teljesíthető hétvégi házak, illetve a külterületen lévő ingatlanok megvásárlására...*

– Az állami gondoskodás körében nagykorúvá vált fiatalok 1986 óta jogosultak önálló életkezdési támogatásra. A vonatkozó rendelet alapján a tizenegyedik életévét betöltött állami gondoskodásban élt fiatal részesíthető önálló életkezdési támogatásban, ha azt életvitel, szociális helyzete indokolja. A támogatás odaítéléséről bizottság dönt, legkésőbb a fiatal nagykorúsága elérését követő két éven belül. A támogatás felhasználásában

utógondozó nyújt segítséget. A minisztérium 1998-ban, majd 2002-ben, 2003-ban, 2005–2007-ben, pályázati formában segítette, illetve segíti a megyei (fővárosi) önkormányzat ez irányú feladatát. A pályázatokkal évente átlagosan 100 fiatal életkezdését lehet elősegíteni, támogatni.

✓ Azonban a fenti életkezdési támogatás elégtelen voltára tekintettel vezette be a gyermekvédelmi törvény a célirányos otthonderemelési támogatást.

Otthonderemelési támogatásra jogosult az a fiatal felnőtt, akinek legalább három éves időtartamú folyamatos – gondozási helyén töltött – nevelésbe vétele a nagykorúvá válásával szűnt meg, és készpénzének, biztosításra vagy más célból lekötött betétjének, vagy ingatlan vagyonának értéke a nagykorúvá válásakor nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanszorosát.

Az otthonderemelési támogatás felhasználható részben, vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő építési telek, életvitelszerű lakásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására, illetve építésére, lakhatóvá tételére, tulajdon vagy tulajdonrészszerzéssel járó felújításra vagy bővítésére, bérletnek bérleti díjának kifizetésére, önkormányzati bérletnek felújítására, bérleti jogviszony megvásárlására, államilag támogatott lakásprogramban való részvételre, valamint otthonderemelési elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztésére.

A támogatás fedezetét teljes mértékben a központi költségvetés fedezi. Ebből

is látszik, hogy a jogszabály igen széles körben ad lehetőséget a támogatás felhasználására. Természetesen számunkra is fontos, hogy megfelelő képünk legyen a támogatás hatékonyságáról, illetve az esetleges problémákról, ezért a regionális gyámhivatalokon keresztül vizsgáljuk az otthonderemelési támogatás felhasználását.

A jogszabályban meghatározott támogatásról és annak mértékéről a városi gyámhivatal dönt. A támogatás legmagasabb összege a nyugdíjminimum hatvanszorosa, vagyis egymillió hétszázöttezert forint, feltéve, ha a fiatal felnőtt több mint öt évet volt folyamatosan a gyermekvédelmi rendszerben, és ott is lett nagykorú.

A támogatásban részesülők száma dinamikusan emelkedik, 1998-ban 106 fiatal felnőtt kapott támogatást, mintegy 50 millió forint értékben. A támogatásban 2004-ben 859 fiatal felnőtt részesült, mintegy 831 milliós keretösszeg erejéig, ami átlagosan 967 ezer forint összegű otthonderemelési támogatást jelentett. 2006-ban ezer fő kapott támogatást mintegy egymillió forint összegben. A 2008-ban rendelkezésre álló forrás 1,7 milliárd forint.

A törvény önkormányzati feladatairól

– *A gyermekvédelmi törvény felsorolja az önkormányzatok feladatait az ellátások, valamint a hatósági ügyek intézésének vonatkozásában, illetve ez utóbbit kormányrendelet szabályozza. Évek óta vannak önkormányzatok, amelyek nem teljesítik a jogszabályokban előírt feladataikat, illetve az utóbbi időben egyre több városban megszűntetik a gyámhiva-*

talokat. Mit szándékozik tenni a tárca a törvénytörtő helyzetek megszüntetésére?

– Minden közigazgatási rendszerben nagy jelentősége volt a gyámhatóságok jogállásának és a speciális eljárási szabályainak. A gyermekvédelmi törvény által bevezetett gyámügyi reform nélkül nem volt lehetséges a gyermekek és gondnokoltak személyi és vagyoni érdekvédelmének érvényre juttatása. A gyermekvédelmi törvény a hatósági és a szolgáltató tevékenység szétválasztásával egyidejűleg a gyámhatósági feladatokat megosztotta. A települési önkormányzat jegyzője, valamint a gyámügyi és gyermekvédelmi ügyintéző (gyámhivatal), mint gyámhatóság között. Az azonnali intézkedést igénylő gyámhatósági ügyek a települési önkormányzat jegyzőjéhez kerültek (védelembé vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés), a speciális szakmai felkészültséget igénylő ügyek pedig a városi, fővárosi kerületi gyámhivatalokhoz kerültek (nevelésbé vétel, örökbefogadás, családba fogadás, perindítások).

A jellemzően felügyeleti és ellenőrzési feladatok pedig a megyei és fővárosi, mint másodfokú gyámhivatalokhoz kerültek. A másodfokú hivatalok 2007. január 1-jével Regionális Szociális és Gyámhivatallá alakultak át.

A gyámhatóságok széles körű feladatait mintegy 4200 ügyintéző látja el, ebből ezer fő a városi gyámhivatalnál. A városi gyámhivatalok községekre kiterjedően látják el a hatósági feladataikat, számuk 281 (ezen belül van a 23 fővárosi kerületi hivatal is). A városi gyámhivatalok szakmai önállóságát jelenti az is, hogy finanszírozásukhoz a mindenkori költségvetés külön nevesített normatívával, vagyis a körzeti igazgatási normatívával járul hozzá.

✓ Meg kell jegyezni azonban azt, hogy az önkormányzatoknak szervezetelakítási szabadságuk van abban a kérdésben, hogy a gyámhatósági feladataikat hogyan, milyen munkaszervezeti formában látják el.

Természetesen, ahogyan eddig is a Regionális (vagy területi) Szociális és Gyámhivatalok a szakmai felügyeleti és irányítási jogkörükben fontosnak tartják, hogy a jegyzői gyámhatósági feladatoktól elkülönülve önálló szervezeti egységként működjenek a gyámhivatalok. Az egyes városi önkormányzatok gyakorlatát ismerve ez jellemzően meg is valósul, akár úgy, hogy önálló iroda, akár úgy, hogy önálló osztály keretében működtetik a gyámhivatalt.

A Regionális Szociális és Gyámhivatalok az éves ellenőrzéseik során a gyámhivatalok szervezeti, személyi és tárgyi feltételeit mindenkor vizsgálják, és ezzel kapcsolatban, ha kell szakmai ajánlásokat, fogalmaznak meg. A helyi önkormányzatoknak minden év május 31-éig átfogó értékelést kell készíteniük a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátásokról, amit a képviselő testület megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a területi gyámhivatal számára is. Természetesen ekkor arról is képet kap a gyámhivatal, hogy mennyiben tesz eleget az önkormányzat a gyermekvédelmi törvényben meghatározott kötelező feladatnak. Számos példa volt arra, hogy közigazgatási hivatal kezdeményezte a bíróságoknál a mulasztásos törvénytörtés megállapítását, ha a gyámhivatal megalapozott jelzéssel élt feléjük.

Csiky Ildikó

Felemás helyzetben

A törvénynek korszakalkotó jelentősége van, de...

A tízéves gyermekvédelmi törvény¹ sokakat inspirált írásra, hiszen a kerek évfordulók összegzésre, visszatekintésre mindig kiválóan alkalmasak. Magam is olvastam már több cikket e tárgyban, de szinte kivétel nélkül a törvény jelentőségét méltatták, létrejöttének időszerűségét, jogintézményeinek – Magyarországi viszonyokra értendő – újdonságát elemezték.

Nem kívánok a méltatók útján haladni, noha meggyőződésem, hogy a törvénynek korszakalkotó jelentősége van a magyar gyermekvédelemben. Én most a gyakorlati szakember nézőpontjából vizsgálom azt a tíz évet, ami a törvény megjelenése után következett, mert úgy érzem, annak alkalmazása során a törvény szellemiségével ellentétes folyamatoknak is lehettünk és lehetünk tanúi.

A gyermekvédelmi törvény megjelenését a szakemberek várakozással, de vegyes érzelmekkel fogadták. Sokan úgy vélték, hogy rendelkezései nem a magyar viszonyokat tükrözik, de a legnagyobb kihívásnak azt tekintették, hogy hogyan lehet majd megváltoztatni a régi, beágyazódott, megrögzött szokásokat, miként fognak reagálni a gyerekek, a szülők és a szakemberek a gyermeki jogok megnövekedett jelentőségére.

A gyermekek jogai kapcsán sokszor felvetődik az a kérdés, miért szükséges jogaikat külön meghatározni, hiszen az emberi jogok ugyanúgy vonatkoznak rájuk, mint minden felnőttre, és életük, jólétük, fejlődésük úgyis a felnőtt világ gondoskodásától függ.

A gyermekek sajátos helyzete azonban megköveteli, hogy jogaikat külön okmányban szabályozza a nemzetközi jog. Hiába mondja ki egy adott állam alkotmánya vagy más jogszabálya a gyermekek és a felnőttek jogegyenlőségét, ha nincsenek fórumok, szervezetek, gyermekközéleti intézmények, amelyek biztosítják a jogok gyakorlásának lehetőségét. Az 1989. november 20-án elfogadott Egyezményt a Gyermekek Jogairól Magyarország 1991-ben ratifikálta, és 1991. évi LXIV. törvényként a magyar belső jog részévé vált, azonban

csak szűk körben ismerték a szakemberek. A gyermekvédelmi törvény azáltal, hogy a jogok közül a gyermekvédelem szempontjából legfontosabbnak ítélteteket külön fejezetben nevesítve is tartalmazza, ráirányította a figyelmet ezek alkalmazásának gyakorlati szükségességére.

Gyermekjogi képviselők felemás helyzetben – hiányzik a gyermekjogi ombudsman

Az unió több tagállamában (Nagy-Britannia, Franciaország, Görögország, Írország, Lengyelország stb.) már dolgoznak gyermekjogi ombudsmanok. Az Európai Parlament 2008. január 16-i, az EU gyermekjogi startégiájáról szóló állásfoglalása 117. pontjában „üdvözlő a gyermekjogi ombudsman intézményének bevezetését, és felszólítja a tagállamokat, hogy könnyítsék meg annak nemzeti és helyi szinten történő bevezetését.” Remélhetőleg hazánkban is hamarosan

megválasztásra kerül a gyermekjogi ombudsman². A jogalkotók is érezhették ennek az intézménynek a hiányát, ezért 2003-tól gyermekjogi képviselők hivatottak a gyermekjogok biztosítására.

A gyermekjogi képviselők felemás helyzetben súlytalanul és eszköztelenül végzik munkájukat, több megyében, több ezer gyermek érdekeit képviselik egyszerre, félállásban. Szerepük nem tisztázott, korlátozott idejük és anyagi lehetőségeik miatt gyakran el sem juthatnak valamennyi gyermekotthonba. Nem is beszélve arról, hogy feladatuk lenne figyelemmel kísérni a szakellátáson kívül élő gyermekek jogainak érvényesülését is. Nagyon nagy szükség lenne a munkájukra, hiszen a gyámhivatali ügyek során gyakran találkozunk olyan gyermekekkel, akiknek a sorsát, ha időben figyelemmel kísérték volna, ha lett volna hova fordulniuk helyeztük megváltoztatása érdekében, akkor nem a kezelhetetlen, súlyosan magatartászavaros fiatalok között találkoznánk velük.

Számomra elfogadhatatlan az a helyzet, hogy valaki egyik megyében gyermekotthon vagy nevelőszülői hálózat vezetője, míg a másik megyében gyermekjogi képviselő lehet. Hiszen ez éppolyan skizofrén helyzet, mintha valaki egyik megyében ügyész, a másikban ügyvéd lenne. (A korábbi Veszprém megyei gyermekjogi képviselő egy Somogy megyei gyermekotthon vezetőjeként dolgozott, a mostani Fejér megyei képviselő más megyékben működő, nevelőszülői hálózat vezetője.)

A gyermekek bántalmazása ma is következmény nélküli lehet!

Az iskolákhoz hasonlóan az intézményes gyermekvédelemben dolgozók között is érezhetően nagyobb volt az ellenállás a gyermekek jogainak mindennapi biztosítása terén. Itt a szakemberek részéről olyan félelmek fogalmazódtak meg, mint például, hogy mi lesz, ha a gyermekek gyakorolni fogják a jogukat, illetve tájékozottak lesznek jogaikat illetően, ezzel ellehetetleníthetik a pedagógusokat, a velük foglalkozó szakemberek eszköztelenné válnak munkájuk során.

A hatósági munkában a gyermekek meghallgatása, véleményük kikérése nem jelentett különösebb gondot, de egyértelműen többletmunkát eredményezett. Ennek a rendelkezésnek a mindenáron történő alkalmazása sok helyen oda vezetett, hogy karácsony előtt a gyermekotthon székelyén lévő gyámhivatalok sorozatban hallgatták meg a gyermekeket arról, valóban szeretnék-e felhasználni a pénzüket magánóra, szánkóra, biciklire, karácsonyi ajándéokra, és ugyanez történt a nyári táborok alkalmával is.

Az elmúlt 10 évben az ítélőképessége birtokában lévő gyermek meghallgatása természetessé vált, és kérelmek ügyében a döntés éppolyan alapos,

Inkubátor

A kistelepülésen élők lehetőségeit a nagyvárosiakhoz mérni Magyarországon nem lehet, de hogy ennek akár büntetőjogi következményei is lehetnek, az felháborító. Mondok egy példát! Az anya egy városi orvosi rendelő ajtájába tette újszülött gyermekét egy levél kíséretében azzal, hogy nem tud róla gondoskodni. Természetesen a szenzációra éhes média csak arról tudósít, hogy az anyát a rendőrség keresi, és akár három évet is kaphat a tettéért. Ha kórházi inkubátorba helyezte volna a gyermeket, akkor már nem büntetendő a cselekedete. Csak az a baj, hogy ilyen inkubátort még a megyei jogú városokban sem lehet mindenütt találni, ez persze már a büntetőeljárás szempontjából nem lényeges. Az esélyegyenlőség azt jelentené, hogy kistelepüléseken is legyen lehetőség biztonságba helyezve lemondani egy titokban született gyermekről, talán jóval kevesebb lenne a csecsemőgyilkosság. Vagy

azt feltételezi a jogalkotó, hogy a titokban gyermekét megszüülő nő először megnézi az interneten, hol van ilyen kórház, majd ha szülés után jobban érzi magát, több száz kilométert is utazik, hogy találjon egy inkubátort, vagy esetleg felül a helyjáratú buszra a szomszédasszonya mellé, karján a gyermekkel?

mint a felnőttek által benyújtott kérelmek esetében. A gyermekek bántalmazása azonban sajnos ma is következmények nélkül lehetséges! A gyermekvédelmi törvény '97-es eredeti szövege kifejezetten nem tiltotta meg a gyermekek bántalmazását, teljes joggal abban bízva, hogy a már idézett egyezmény, illetve a büntetőjogi szabályok gyakorlatban való alkalmazása elegendő visszatartó erő mindenkiel szemben. Erre egy későbbi, a 2004. évi módosítással került sor. Sajnálattal kell megállapítanom, hogy ma Magyarországon ezt senki nem veszi komolyan. A gyermekvédelemben és az oktatásban dolgozók egy része nem is ért vele egyet, de szerencsére az ellenzők már egyre kevesebben vannak.

Ezen tapasztalatomat magánbeszélgetésekre hivatkozva állíthatom, ahol gyakran előfordul, hogy a gyermekek agresszív magatartásával szemben magát eszköztelennek érző felnőtt a testi fenyegetést tartja egyedül célravezető eszköznek. Iskolai meghívások alkalmával mindig felmerül az a kérdés, hogyha a szülő felhatalmazza a pedagógust arra, hogy megpofozza a gyermekét, ha nem megfelelően viselkedik, akkor ez megengedett nevelési mód-e. A bántalmazó szülővel szemben még gyakran a szakemberek is elnézőek, ezt természetesen tartják, akkor is, ha ugyan ezért a bántalmazásért a nevelőszülőt elmarasztalják, feljelentik. A védelembevételi eljárásoknál elfogadják, hogyha a szülő megígéri, változtat magatartásán, feljelentés szinte soha nem követi. A legnagyobb problémának a rendőrség, ügyészség és bíróság álláspontját és gyakorlatát látom. Ma is hivatkozási alap az a Legfelsőbb Bíróság által meghozott állásfoglalás³, amely ismeri az ún. nevelő célzatú bántalmazást, és születnek ítéletek, amelyben a bántalmazó szülőt erre hivatkozással mentik fel.

A távoltartás intézménye

Ehhez a témakörhöz kapcsolódik egy új intézmény megjelenése a magyar jogrendszerben, amely a gyermekvédelmi törvényt mintegy kiegészíti a gyermekekkel szembeni erőszak, bántalmazás vonatkozásában. A távoltartás intézménye nem váltotta, illetve nem is válthat be a hozzá fűzött reményeket.

A büntetőeljárás törvény módosítása bevezette be a hazai jogrendbe az úgynevezett távoltartás intézményét, amelynek, mint új eljárás módszernek elsősorban a családon belüli erőszak megfékezésére és az áldozatok megsegítésére kellene elérnie. A 2006. július 1-jén életbe lépő törvénymódosítás szerint a bántalmazóval szemben távoltartási kényszereljárást lehet alkalmazni, ha tette bűncselekménynek minősül és szabadságvesztéssel büntethető. Ez a gyakorlatban annyit tesz, hogy a bántalmazó köteles elhagyni a bántalmazott(akk)al közösen használt lakást, és oda, a törvényben meghatározott ideig nem is térhet vissza. A távoltartást a bíróság minimálisan tíz, maximálisan pedig harminc napig terjedő időtartamra állapíthatja meg. A távoltartást minden esetben csak bíróság rendelheti el, amelyet köteles soron kívüli eljárás keretében lefolytatni.

A civil szervezetek és gyakorlati szakemberek is úgy gondolják, hogy a jelenlegi törvényi szabályozás nem alkalmas az áldozatok tényleges védelmére. Hibája, hogy csak büntető eljárás során alkalmazható, márpedig éppen a megfélemlített áldozatok azok, akik a bosszútól tartva nem is indítanak büntető eljárást a bántalmazó ellen.

A „családon belüli erőszak” fogalma egyáltalán bele sem került be a normaszövegbe. A bántalmazó agresszivitását, bosszúállásra való hajlamát még csak fokozza az ellene hozott intézkedés így a túl rövid, 10, illetve a 30 napos időintervallum semmilyen segítséget nem jelent, hiszen ennyi idő alatt a fel-

korbácsolt indulatok megnyugvására sincs lehetőség. A törvény nem ad lehetőséget a rendőrség általi azonnali beavatkozásra, ami a külföldön már bevált szabályozásokban megtalálható elem.

A törvény bevezette az alap- és szakellátások fogalmát a gyermekvédelemben

A pénzbeli ellátások közül a rendszeres támogatások nevével eddig háromszor változtatta meg a jogalkotó, az egyes rendelkezések állandóan és folyamatosan módosulnak, mintha a megváltozott név több pénzt, komolyabb támogatást sejtetne.

Elgondolkodtató, hogy hogyan akarják közelebb vinni, a rászorultak számára elérhetőbbé tenni az ellátásokhoz való hozzájutást. Nem biztos, hogy az a jó megoldás, ha a minisztérium honlapjáról lehet letölteni a kérelemet, amelyet bizonyos határidőig kell benyújtaniuk a szülőknek. Akik így rendelkeztek, biztosan abból indultak ki, hogy a létminimum a számítógéppel és internethozzáféréssel való rendelkezést is magában foglalja.

A gyermektartásdíj megelőlegezése a gyermekvédelmi törvény megjelenését követően került a gyámhivatalok hatáskörébe bírói hatáskörből. Az évek során szerzett tapasztalatok azt támasztják alá, hogy nem hatósági eljárás, hanem szociális támogatási ügyekről van szó, hiszen a feltételek között a jövedelmi viszonyok játsszák a főszerepet. Tíz év óta, minden évben a jogszabály-módosítások véleményezése alkalmával jelezzük, hogy ez nem gyámhivatali hatósági feladat, ez egyszerűen a családtag támogatás, a gyermeket egyedül nevelő és anyagi feltételekkel nem bíró szülők mérlegelést nem igénylő állami támogatása, tehát nem indokolt a gyámhivatali hatáskör, – eredmény nincs.

Pénzbeli támogatásként helyi, jegyzői hatáskörben lenne célszerű ezt nyújtani.

A megelőlegzés maximum három évre adható, illetve az ismételt – újabb három évre szóló – megelőlegzésnek feltétele, hogy az adóhatóság behajtsa valamennyi összeget a kötelezettől. Sok településen semmit nem tesznek, hogy a kötelezettől adók módjára behajtsák az állam által megelőlegezett összeget. Ez a települési adóhatóság feladata lenne.

A gyermeki jogok sérülnek, ha az adóhatóság eljárásának eredményességétől tesszük függővé, hogy egy gyermek kap-e megfelelő ellátást. Hallani olyan esetekről, amikor a rászoruló szülő maga fizet be egy csekély összeget a kötelezett nevében, így lehetségessé válik az ismételt három évre szóló megelőlegzés.

Az otthonteremtési támogatás jogintézménye felemás érzelmeket váltott ki a szakemberekből. A támogatás nem elegendő önálló otthon megteremtésére, csak hitelfelvétellel együtt. A bankok azonban olyan feltételeket szabnak, aminek nagyon kevés volt állami gondoskodásban felnőtt gyermek tud megfelelni. Tény, hogy a támogatás maximális összege elegendő lehet egy felújításra szoruló kisközségben lévő ház vásárlására, vagy lepusztult környéken lévő komfort nélküli lakás vásárlására, azonban ezeken a településeken nincs munkalehetőség, közlekedés, és távol kerül a fiatal mindenkitől, akitől segítséget várhat, kaphat, elszakad korábbi társaitól. A felhasználás lehetséges még bérleti díj hosszabb időre előre történő kifizetésére, ami kockázatos, hiszen nincs biztosíték sem arra, hogy a bérbeadó nem mond-e fel idő előtt, sem arra, hogy a fiatal bármilyen okból idő előtt elköltözik – így mindkét esetben elveszíti az otthonteremtési összeg egy részét. Nem megoldott az előtakarékosági szerződés kérdése sem. Az országban megyénként változik, hogy erre a célra kaphatnak-e támogatást a fiatalok, hiszen később, a kedvezményes hitelhez jutás kizárólag a bankok mérlegelésétől függ. Szükséges lenne ezeket a kérdéseket jogszabályi szinten, egységes gyakorlat kiala-

kítása igényével tisztázni, valamint néhány lakásmegoldást később biztosító befektetési lehetőséget is bevonni a támogatandó célok közé. Gondolok itt a téliésíthető hétfégi házakra, a külterületen lévő ingatlanokra stb.

Gyermekjóléti szolgálatok

A törvény fő célkitűzései világosak voltak, a szolgáltatások és a hatósági feladatok elkülönítését mindenki örömmel üdvözölte. Az ellátórendszer tagozódása alap-, illetve szakellátásra világossá tette a feladatokat az önkormányzatok számára is. A gyermekjóléti szolgálatok megalakítása, szakemberek alkalmazása a kislélekszámú településeken és az ún. magukat gyermekvédelmi szempontból veszélyeztetettnek nem tekintett községekben nehézkesen haladt. A féléllásban dolgozó családgondozók alkalmazása szakmai vitákat generált, és generál ma is.

Néhány helyen a községek közösen hoztak létre gyermekjóléti szolgálatot, mintegy megelőzve a kistérségi társulásokat, ahol a családgondozók viszonylag nagy területeket járnak be munkájuk során. Az általam ismert ilyen szervezet eredményességével kapcsolatosan azonban több oldalról is kritikák fogalmazódtak meg, mind ugyanazt kifogásolva: a heti rövid látogatás nem teremt lehetőséget elmélyült szakmai kapcsolatokra az iskolával, a jelzőrendszeri tagokkal, nem ad lehetőséget a helyi problémák megismerésére, így nem tudnak a családokkal valóban közeli kapcsolatot kialakítani. Egyszerűen idegenek maradnak a községben.

A törvény rendelkezik arról, hogy lakosságszámától függően milyen alapelvételeket kell létrehozni. Az ország legtöbb településén megszervezték a gyermekjóléti szolgáltatásokat, és azok jól is működnek. *Érthetetlen azonban, hogy a törvényi előírásoknak eleget nem tevő településekkel szemben semmilyen szankció nem valósult meg, immár 10 éve. Elgondolkoztató, hogy*

mennyire fontos egy országban a felnőkvő nemzedék, ha egy Országgyűlés által szinte egyhangúlag megszavazott, korszerű törvény rendelkezései a szélben elszállott szavakká válhatnak. Ennek következtében lehetséges, hogy néhány városban ma sincsenek gyermekjóléti központok, nincs utcai szolgálat, nincs bölcsőde, gyermekek, vagy családok átmeneti otthona.

A családok átmeneti otthona

A családok átmeneti otthonának legnagyobb problémája már az első intézmények megjelenésétől kezdve az, hogy miként lehet kigondozni a benne lakókat. Erre vonatkozóan születtek elképzelések, hiszen nyilvánvaló akár más európai országok tapasztalatainak tükrében is, hogy intézményeket létrehozni és fenntartani sokkal költségesebb, mint más támogatást adni. A helyettes szülői hálózat, a családi napközi alig-alig működik, még mindig kérdés, „megéri-e” belevágni ebbe a nem könnyű feladatba. Elképzelhetetlennek tartom, hogy egy-egy nagyobb településen a munkanélküliség arányai mellett egyetlen család sem akar, vagy tud vállalkozni. Vajon miért nem érhető el ezek az emberek?

A szakellátásban az utóbbi néhány évben érezhető a visszalépés

A törvény megszüntette az intézeti gyámságot azzal a helyénvaló indokkal, hogy hogyan tudná személyre szabottan gyakorolni a törvényes képviselői jogot egy gyermek felett az a gyám, akinek még, akár több ezer gyermek gyámsága is a feladata. Azt, hogy ezt a gyámságot a családi ház, gyermekotthon-vezető, nevelőszülő látja el örömmel üdvözöltük, hiszen úgy mint a szülő, ő él vele, ő ismeri legjobban. Tény, hogy van más európai megoldás is, de a gyám ott is rendszeres napi kapcsolatban van a gyermekkel, és annyi gyermek felett vállalhat csak gyámságot, amennyit személyesen is meg tud ismerni.

Tendencia, hogy a lakásotthonokban⁴, mint a gyermekotthonok egyik formájában, megszüntetik a gyermekotthon-vezető státust, helyette több lakásotthonból szakmai egységeket hoznak létre. A szakmai vezető megbízható maximum 40 gyermek gyámi feladatainak ellátásával. **Hogy a gyám ismét nem él együtt ezekkel a gyermekekkel?**

A nevelőszülői hálózat fenntartása megyei, fővárosi önkormányzati feladat, és a nevelőszülők képzéséről is általában ők gondoskodnak. A képzést azonban másképpen kellene szervezni, ne azok az intézmények tegyék, amelyeknek a mennyiségi és nem a minőségi képzés az érdeke. Gyakran hallani, hogy a kevésbé alkalmas nevelőszülők is kapnak tanúsítványt, mert a fenntartó nem nézi jó szemmel, ha a drága képzés végén kárba vész a ráfordított összeg amiatt, hogy kiderül a jelentkezők alkalmatlansága.

A szakértői csoportok nem tekinthetők önállóknak

A szakértői bizottságokat – amelyeknek a feladata kizárólag a gyermek érdekeinek megfelelő vélemény adása lenne – pénzügyi megfontolások alapján a szakszolgálatok mellé telepítették, így ők is a fenntartók elvárásai szerint működnek (tiszteltet a kivételnek).

Amikor javaslatot tesznek, egy gyermek gondozási helyére, akkor nem kapnak a gyámhivatalok reális képet arról, hogy milyen férőhelyek vannak az adott megyében, hol van hely, és ennek összetételként a gyermek speciális igényeit figyelembe véve hol lenne ideális az elhelyezés, illetve melyek voltak a kiválasztás szempontjai. **Nincs lehetősége a gyámhivataloknak a szakértő csoport javaslatát felülbírálni**, illetve ha aggályosnak tartja, csak egy ízben adhatja vissza, és ha ugyanazt a javaslatot kapja, akkor tehetetlen. Akkor is, ha az érintettek közül többen is tiltakoznak az elhelyezés miatt.

Nem megoldott a speciális szükségletű gyermek ellátása sem. Kevés a speciális ellátást biztosító gyermekotthon, nevelőszülő. Hiába állapítja meg a gyámhivatal a szükségletet, megfelelő elhelyezés híján a gyermek ott marad, ahol eddig volt. A normatíva ugyan magasabb lesz – ami jó az intézménynek – a gyermek-ellátásában azonban ez a magasabb normatíva nem jelenik meg, hiszen az eszközök és feltételek változatlanok maradnak. A nevelési felügyelet nem alkalmazható csak és kizárólag a speciális gyermekotthonokban, így gyakorlatilag azoknak a gyermekeknek az érdekében nem lehet alkalmazni, akik más gyermekotthonokban élnek, és saját magukra, vagy társaikra veszélyessé válnak. Általában az intézményes gyermekvédelem tekintetében is hiányzik az ellenőrzés. Természetesen adminisztratív oldalról megvan, azonban csak úgy lehetne ellenőrizni az ellátási formákat, ha a helyszínen, nem előre megbeszélte helyen és időben, a gyermekkel négy szemközt beszélve történe, mert így kapnának reális képet. Erre azonban nincs pénz, hiszen az ellenőrzésre jogosult megyei gyámhivatalok gépkocsi és telefonhasználatára is szűkös keretben van meghatározva.

Néhány szó a gyermekvédelmi hatósági tevékenységről

A hatósági tevékenységet ellátó gyámhivatalok, illetve jegyzők feladatai jól elkülönültek azonban az elnevezés – mindkét hatóság gyámhatóság – 10 éve zavaró, főként, ha más jogszabályokban csak gyámhatóságként kapnak újabb és újabb hatásköröket. A gyermekvédelemmel

érintett ügyfelek sem tudják megkülönböztetni a két hatóságot. 10 éve külön szervezeti egységként kellene működniük, azonban nagyon sok városban a gyámhivatalon belül, illetve a gyámhivattal közös szervezeti egységben dolgozik a jegyzői gyámhatóság, ami összeférhetetlen, illetve teljesen ellentétes a törvény szellemével is.

A hatáskörök ellátásáról, az illetékeségről 2006-ban kormányrendelet⁵ született, aminek egyik hiányossága következtében – mivel nem szerepel benne,

1 A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 1997. november 1-jén lépett hatályba.

2 Lásd az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény módosításáról szóló 2007. évi CXLV. törvényt, amely létrehozta a jövő nemzedékek országgyűlési biztosát az egészséges környezethez való alapvető jog védelme érdekében.

3 A Legfelsőbb Bíróság BH 1992.623. számú határozata a következőket mondja: „A kiskorú veszélyeztetésének a büntetése nem valósul meg, ha az elkövető a nevelése alatt álló kiskorút néhány esetben túlzott mértékben fenyeget meg testileg, de ez egyrészt a nevelési kötelezettség „súlyos” megszegéséért nem értékelhető, másrészt pedig ez bizonyíthatóan nem volt kihatással a kiskorú testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésére.”

4 A lakásotthon olyan gyermekotthon, ahol legfeljebb 12 gyermek él családias körülmények között.

5 Lásd: 331/2006. (XII. 23.) kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről.

hogyan a feladatokat önálló hatáskörrel rendelkező gyámügyi ügyintéző látja el – sok városban azonnal megszüntették a gyámhivatalt. A jogszabályt július 1-jétől módosították ez ügyben, de kérdés, hogy a gyámhivatalok visszaállítása megtörtént-e? Biztosan állíthatom, hogy nem sőt egyre több megszűnt, más jegyzői hatáskörben működő szervezeti egységgel összevont gyámhivatalról (Sümege, Tapolca) kapunk információt.

A gyámhivatalok és jegyzői gyámhatóságoknál dolgozók létszámával is gondnok vannak. A gyámhivatalok megalakulásakor létezett egy ajánlás, hogy hány fő lenne szükséges egy-egy településen adott lakosság szám mellett a feladatok ellátására, azóta már

nincsen ilyen. A polgármesteri hivatalokban a létszámcsökkentések érintik a gyámhivatalokat is, ami azért gond, mert a gyámhivatali eljárások a Ket. hatálybalépésével egyre bonyolultabbá váltak. Lehetséges, hogy újra kell gondolni a gyámhivatalok szervezetével kapcsolatos szabályozást, figyelembe véve a várhatóan átalakuló kistérségeket is.

A gondok felsorolása csak rövid ideig veszi el a kedvét a gyermekvédelem dolgozóinak. Hisszük, hogy ez hivatás, hiszszük, hogy a gyermekek ügye, amit képviselünk a hatósági munkában, a szolgáltatásokban, az intézményes gyermekvédelemben nem veszik el a gazdasági megfontolások útvesztőiben. A gyermekvédelmi

törvényre sokat vártunk, betűje és szelleme szerint szeretnénk dolgozni.

Dr. Purda Zsuzsánna
családjogász

A szerző 1977 óta hatósági, illetve intézményes gyermekvédelemmel foglalkozik. Munkáját városi gyámügyesként kezdte, majd a megyei gyámhatóság munkatársaként folytatta. 1988-tól, az akkori megyei Gyermek- és Ifjúságvédő Intézetben jogtanácsosként, igazgatóhelyettesként tevékenykedett, 1997-től a gyámhivatalok megalakulása óta a megyei jogú város gyámhivatalának vezetője.

Tapasztalatai saját megyéjéből származnak, hozzáátve mindazt az ismeretet, amelyet a Bala-toni Gyermekvédelmi Konferenciákon más kollégáktól szerzett.

A költségvetési túltervezés egy 20 ezer lakosú településnél elérheti a több százmillió forintot

A nullabázisú költségvetés előnyei az önkormányzatok számára

A magyarországi önkormányzatok jelentős részénél komoly probléma a költségvetési túltervezés. A szakértők szerint ennek a legfőbb oka a bázis alapú tervezés, mivel a tervezés során esetlegesen keletkező túltervezések a következő év bázisát szolgáltatják. A témáról megkérdeztük Pető Gábort a MultiContact Consulting Kft. ügyvezető igazgatóját, az önkormányzati stratégiai tanácsadás egyik hazai szakértőjét.

Mi a gond a bázis alapú tervezéssel?

A bázis alapú tervezés során az önkormányzat fenntartásában működő intézmények nincsenek rákényszerítve, hogy a valós teljesítményeiknek megfelelő költségekkel tervezzenek. Ennek a gyakorlatnak köszönhetően alakulhatott ki az az állapot, hogy egy településen belül jelentős különbségek jelentkeznek az intézmények finanszírozásában. Ez az állapot káros a településnek, hiszen többletköltséget jelent az amúgy is alulfinanszírozott

önkormányzati költségvetésben, káros az intézményeknek, mert nem kiszámítható hosszú távon a finanszírozásuk. Egy furcsa „játékot” játszanak egymással az önkormányzatok és az intézmények, amiben mindkét fél cinkelt lapokkal játszik, de így összességében a játék kiegyenlítetnek mondható. Az intézmények megpróbálnak puffereket tervezni a költségvetésbe, az önkormányzatok megpróbálják csökkenteni a költségvetés végösszegét. A probléma abból adódik, hogy a bázis alapú tervezés során egyik fél sem tudja teljes egészében, hogy mik a valódi költségek, így ha az egyik évben a tervezés során túltervezetek, akkor a későbbiekben inflációval növelik a túltervezett összeget.

Mi lehet erre a problémára a megoldás?

A problémára megoldást jelenthet a nullabázisú költségvetés módszere, amelynek kialakítása ugyan komoly feladat, de átláthatóvá teszi az önkormányzati tervezést, illetve komoly költségmegtakarítást ered-

ményez. A Nyugat-Európában és az angolszász világban már régóta alkalmazott tervezési rendszer lényege, hogy egyszeri alkalommal az önkormányzat – általában független tanácsadók segítségével – megalakít egy paraméterezett tervezési rendszert, amit a későbbiekben csak az aktuális év teljesítmény mutatóival kell feltölteni. Ezt a gyakorlatban úgy kell elképzelni, hogy a tanácsadó felméri például a település oktatási intézményeiben az egy gyerekre jutó dologi költségeket az önkormányzattal közösen a felmérés alapján alábontják a költségeket és meghatározzák a tervezési paramétereket. Ezt követően minden intézmény, minden évben a gyereklétszámnak megfelelő dologi költség finanszírozást kap a tervezés során. Természetesen a munka során hasonló módszerrel az összes intézmény összes költségére vonatkozóan beparaméterezik a költségvetést.

Befejezésül a nullabázisú költségvetéshez kapcsolódó tanácsadói módszerrel

kérdeztük a MultiContact Consulting Kft. vezetőjét, aki elmondta, hogy a cég minden egyes tanácsadás esetében egyedi terméket dolgoz ki, melynek része egy ingyenes felmérés az önkormányzatoknál. Pető Gábor kihangsúlyozta, hogy a MultiContact árgaranciát vállal, ami azt jelenti, hogy amennyiben a cég által feltárt évenkénti megtakarítás nem éri el az egyszeri megbízási díjat, akkor nem tartanak igényt semmiféle díjazásra. Pető Gábor elmondta, hogy a cég ebben a témakörben nagy tapasztalattal rendelkezik, eddig sikeresen dolgozott többek között Budaörs Város, Várpalota Város, Csongrád Város önkormányzatainak, illetve Gazdasági és Közlekedési Minisztériumnak, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségnek, hogy csak a legfontosabb ügyfeleket említve.

www.multicontact.eu,
info@multicontact.eu
Tel: (1) 266 77 95